

החוג לספרות עברית והשוואתית

ד"ר דניס סובולב

שעות קבלה: יום רביעי, 14.00.

חדר 1802

טל. 04-8288184

גישות ותיאוריות במחקר התרבות העכשווי

מטרות הקורס.

1. להקנות לתלמידים את הכלים ומושגי היסוד הנדרשים על מנת לקרוא ספרות מקצועית בת-זמננו בתחום חקר התרבות.
2. להקנות את הכלים החדשים אשר דרושים לניתוח של טקסטים ספרותיים וחקר התרבות.
3. להכיר את הזרמים העיקריים בתיאוריה התרבותית וכלימודי התרבות.

תיאור הקורס.

מבוא תיאורטי ללימודי התרבות וחקר התרבות בן זמננו. נדון בנושאים החשובים ללימודי התרבות, בגישות המרכזיות ובמושגי המפתח. במרכז הדיון תעמוד שאלת הכינון התרבותי של "העולם" כפי שהאדם חווה ומפרש אותו. בהתאם לכך, נתייחס למגוון רחב של שאלות הנוגעות לקיום האנושי "בתרבות". בנוסף, נדגיש את הצד היישומי ואת הכלים הדרושים לניתוח של טקסטים ותופעות תרבותיות שאינם נכללים בקנון הספרותי המסורתי. כמו כן נתייחס לגישות ותיאוריות אשר עדיין שנויות במחלוקת. נדון בעקרונות היסוד של חקר התרבות, באופי ההטרופי והדיאלוגי של התרבות, בבעיות הזהות והמגדר, בכינון ה"אחר" ובייצוגי הסביבה, בניתוח פנומנולוגי ותיאור אנתרופולוגי "עבה", בניאו-היסטוריציות וניאו-מרקסיזם בחקר התרבות, בגישה הפסיכואנליטית-סמיוטית של לאקאן וממשיכיו, בגישות פמיניסטיות ופוסט-קולוניאליסטיות.

הקורס יישלב הרצאות פרונטליות עם רפרטים והדיונים המבוססים על "הקריאה הצמודה" של טקסטים תיאורטיים.

דרישות הקורס

נוכחות בשיעורים והשתתפות בדיונים
קריאת המאמרים (ראה את רשימת המאמרים)
רפרט בעל-פה (כ-40 דקות) במהלך שנת הלימודים
עבודת סיום בכתב (רפרט או עבודה סמינריונית) שתדון בגישה מחקרית או בהוגה-דעות וחקר תרבות ספציפי.

גישות ותיאוריות במחקר התרבות העכשווי

1. **Introduction:**
Cultural Phenomenology, Cultural Analysis, and Cultural Studies.
2. **Cultural Theory and the Search for Foundations:**
J. Hillis Miller. "The Search for Grounds in Literary Study."
3. Richard Johnson. "What is Cultural Studies Anyway?"
4. Stuart Hall. "Two Paradigms in Cultural Studies."
5. Pierre Bourdieu. "Social Space and Symbolic Power."
6. **Cultural Phenomenology and Cultural Semiotics:**
Edmund Husserl. "Phenomenology."
7. Savely Senderovich. "Poetics and Meaning in Chekhov's 'On the Road'."
8. Stuart Hall. "Encoding / Decoding."
9. Clifford Geertz. *The Interpretation of Cultures* (excerpts).
10. James Clifford. "The Translation of Cultures."
11. **Cultural Totality and Cultural Fragmentation in Neo-Marxism:**
Louis Althusser. "Ideology and Ideological State Apparatuses."
12. Raymond Williams. "Base and Superstructure in Marxist Cultural Theory."
13. Fredric Jameson. *The Political Unconscious* (excerpts).
14. **New-Historicism and the Problem of Power:**
Stephen Greenblatt. "Invisible Bullets."
15. **History and Nationhood:**
Lucien Balibar. *Race, Nation, Class: Ambiguous Identities* (excerpts).

16. Hayden Whyte. *Metahistory: The Historical Imagination in Nineteenth-Century Europe* (excerpts).
17. **The Problem of the Real and Literary Representation:**
Peter Berger and Thomas Luckmann. *The Social Construction of Reality* (excerpts).
18. Jean Baudrillard. *Simulacra and Simulation* (excerpts).
19. Patricia Waugh. *Metafiction* (excerpts).
20. **Otherness and the Other:**
Martin Buber. *I and Thou* (excerpts).
21. Emmanuel Levinas. *Totality and Infinity* (excerpts).
22. **Dialogism and Polylogue:**
Michail Bakhtin. *Problems of Dostoevsky's Poetics* (excerpts).
23. Julia Kristeva. "The Ruin of a Poetics".
24. **The Collective Other in Culture and Politics:**
Edward Said. *Orientalism* (excerpts).
25. Homi Bhabha. *The Location of Culture* (excerpts).
26. **Psychoanalysis and the Creation of Identity:**
Jacques Lacan "The Mirror Stage as Formative of the Function of the I."
Jacques Lacan. *Four Major Concepts in Psychoanalysis* (excerpts).
27. Shoshana Felman and Dori Laub. *Testimony: Crises of Witnessing in Literature, Psychoanalysis and History* (excerpts).
28. **Gender Identities and Gender Studies:**
Helen Showalter. "Feminist Criticism in the Wilderness."
29. Judith Butler. *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity* (excerpts).
30. **The Everyday and Its Meanings:**
Meagan Morris. "Banality in Cultural Studies."
31. Hobson, Dorothy. "Housewives and the Mass Media."
32. **Conclusion: Resistance to Theory**
Paul de Man. "The Resistance to Theory."

חלק גדול מהטקסטים קיימים בעברית; כולם יהיו ב"תדפיסים" בספרייתנו.